ANUL VII. — No. 1878. EDITIA A TREIA MERCURI 1 IUNIE 1894.

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREÏ LUNI
SI SE PLATESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN Bucureștĭ LA CASA ADMINISTRAȚIEÏ
DIN Județe și Streinătate PRIN MANDATE POȘTALE
UN AN ÎN ȚARĂ 30 LEÏ; ÎN STREINĂTATE 50 LEÏ
ȘASE LUNÏ .. 15 » » » 25 »
TREÏ LUNÏ .. 8 » » » 13 »

Un numer in streinatate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Să te ferești Române de cuiŭ strein în casă

V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN Bucureștĭ și județe SE PRIMESC numaĭ la Administrație
DIN Streinătate, DIRECT LA ADMINISTRAȚIE IȘ la toate oficiele de publicitate
ANUNCIURÏ LA PAG. IV . . . . . 0,30 b. linia
» » » III . . . . . 2,— leĭ »
» » » II . . . . . 3,— » »
INSERȚIELE ȘI RECLAMELE 3 LEÏ RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEȘTE DE VÎNZARE LA kioșcul No. 192, Boulev. St.-Germain

UN NUMER VECHIU 30 BANI

ADMINISTRAȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

LUCRĂRILE DIN CAPITALĂ

D. Filipescu, primarul capitaleĭ, a anunțat consiliuluĭ comunal lucrărĭ marĭ, foarte marĭ chiar, menite unele să înfrumusețeze orașul, altele să contribue la curățenia și însănătoșirea luĭ.

De-o-cam-dată nu putem de cît să aducem elogiĭ D-luĭ Filipescu pentru munca și rîvna pe care o pune ca să fie folositor capitaleĭ; sperăm că, plecat pe calea îmbunătățirilor estetice și sanitare, D. Filipescu va merge pe ea pînă la sfîrșit.

Două marĭ primejdiĭ vor sta însă în calea reformatoruluĭ primar, și voim să i-le semnalăm:

Dacă D-luĭ și alțiĭ văd în aceste îmbunătățirĭ un bine pentru capitală, sînt însă și de aceia carĭ văd un bine pentru *dînșiĭ*, un izvor nesecat de gheșefturĭ maĭ mult saŭ maĭ puțin curate.

Un canal de făcut, un puț de săpat, o hală de construit, sînt pentru aceștia o ocazie minunată de îmbogățire ușoară prin mijloace necinstite.

Lucrările de la Bicu aŭ fost și sînt o pildă de cum știŭ uniĭ antreprenorĭ să se îmbogățească păgubind comuna cu milioane.

O a doua primejdie care amenință progresul orașelor noastre, e *patima luxuluĭ*.

Nouă maĭ ales, carĭ avem resurse puține și o populație săracă, ni se impune să fim cu mare băgare de seamă cînd e vorba de îmbunătățirea orașelor.

Ceea-ce trebue să ne preocupe în primul rînd e sănătatea publică grav primejduită în orașele noastre, adevărate focare de infecție; înfrumusețările le putem lăsa pe a doua linie de o cam dată.

O rețea desvoltată de canale funcționînd bine, o apă sănătoasă și abundentă, sînt de o importanță mult maĭ însemnată de cît lărgirĭ și aliniperĭ de strade.

Avem patru exemple strălucite, pe care ni le daŭ patru orașe marĭ din Europa în privința asta, și D. Filipescu nu trebue să le piardă din vedere.

Intiĭ Parisul. Primarul Haussmann a încărcat orașul cu datoriĭ imense din pricina gustuluĭ nemărginit pe care-l avea acest primar, pentru înfrumusețărĭ de tot soiul.

Parisul suferă și astă-zĭ de pe urma acestor cheltuelĭ nesocotite și puțin folositoare.

La ce-ĭ slujesc bulevardele largĭ și frumoase cînd îĭ lipsește apa și un sistem rațional de canale? Astă-zĭ sănătatea parizienilor e amenințată de marĭ primejdiĭ din pricina asta.

Avem pe urmă Pesta și Viena. Fată de Bucureștĭ, Pesta e un oraș splendid, cu strade largĭ, mărețe, înfățoșînd vedereĭ un aspect plăcut, încîntător. Dar din pricina luxuluĭ acestuia nebun, sănătatea orașuluĭ n'a putut fi îngrijită, și Pesta are o mortalitate de 49 la mie, ceea ce-ĭ enorm.

Viena a suferit aceleașĭ neajunsurĭ. Pe stradele frumoase tifosul, anghina și alte boale mult maĭ periculoase de cît holera chiar, făceaŭ zecĭ de miĭ de victime în fie-care an.

Aducerea uneĭ bune ape de băut, a scoborît mortalitatea cu 30 la sută, chiar din primiĭ anĭ, și tifosul a devenit aproape necunoscut la Viena.

Un exemplu contrar ni-l dă orașul Bruxelles. Belgieniĭ sînt oamenĭ practicĭ, eĭ se ocupă maĭ mult de sănătatea întreguluĭ organizm omenesc de cît de plăcerea ochilor.

Primele lucrărĭ întreprinse de ediliĭ bruxelejĭ aŭ fost toate de ordin higienic: Canale numeroase și bine construite, pavaje bune cu scurgerĭ normale, apă bună și multă, un admirabil serviciŭ pentru curățirea gunoaelor, etc.

Știțĭ care a fost rezultatul? *Mortalitatea cea maĭ mică de pe glob!*

In adevăr, mortalitatea nu se urcă, la Bruxelles, *de cît la 13 la mie pe an*. In una din mahalale, la Ixelles, în anul 1887, nu s'a înregistrat nicĭ un deces în curs de 16 zile, la o populație de 45.000 de locuitorĭ.

Bucureștiĭ, oraș jos, înconjurat de bălțĭ fetide, avînd o populație săracă și necunoscătoare de cele maĭ elementare principiĭ de higienă, are nevoe maĭ cu samă de îmbunătățirĭ sanitare.

Canale, pavaje, apă, curețirea sistematică a gunoaelor, un serviciŭ serios de inspecția curților și a caselor, iată de ce avem nevoe maĭ înainte de toate.

Gazetă independentă, neavînd nicĭ un interes de oameniĭ noștri politicĭ căcĭ nu așteptăm de la eĭ nicĭ slujbe nicĭ favorurĭ, laudele noastre sînt scumpe și le dăm rar.

De data asta credem că sîntem datorĭ să aducem laudele noastre bunelor intențiĭ ale D-luĭ Filipescu, nădăjduind că D-sa va lua în serioasă considerație cele cuprinse în articolul de față.

I. Theodorescu.

O HOȚIE IN AVEREA STATULUI

Intrebăm pe D. ministru al domeniilor:

Are ministerul cunoștință, cîtă întindere posedă moșia *Schitu Comăneștĭ* fost pendinte de monastirea Tismana din comuna Comăneștĭ, plasa Motru de sus, județul Mehedințĭ?

Dacă nu are, atuncĭ îĭ denunțăm noĭ următoarele:

1) Această moșie are o întindere de peste una sută cincĭ zecĭ pogoane pădure seculară situată în partea despre Nord a comuneĭ, maĭ are în ocolul comuneĭ 33 pogoane 1236 stînjenĭ pătrațĭ vie, 2 pogoane și 1048 stînjenĭ patrațĭ, rîpe și ogașe rămase pe seama proprietățeĭ conform planuluĭ și procesul-verbal dresat de inginerul hotarnic la 1866 cu ocasia delimităreĭ pămîntuluĭ la locuitoriĭ aflațĭ pe acea moșie.

II) Să se cerceteze la primăria Comăneștĭ cine a dresat actele falșe, de oare-ce eĭ știaŭ întinderea acesteĭ moșiĭ atît după teren cît și după planul și procesul-verbal ce se afla în archiva primărieĭ. Arătînd că această moșie nu posedă maĭ mult de cît ca la 50 pogoane, dintre care 30 pogoane pădure, 12 pogoane vie și 4 pogoane prunĭ; cerînd comisiuneĭ de vînzarea bunurilor statuluĭ ca să le pue în vînzare.

Vînzarea a fost publicată în *Monitorul Oficial* No. 128 din 14 (26) Iunie și 203 din 16 (28) Septembrie 1869.

III) Să se trimeată un inginer al ministeruluĭ de a măsura din noŭ această moșie, ca plusul de pogoane, pădure și viĭ să le ia statul în stăpînire dinpreună cu venitul care a produs aceste pogoane pînă în prezent.

IV. Să întrebe pe D. inginer, care a fost trimes din partea Statuluĭ, cum a constatat D-sa că această moșie nu posedă maĭ mult de cît 46 pogoane, după cum s'a arătat de către aceĭ carĭ eraŭ interesațĭ ca să cumpere această moșie.

Pe cînd în realitate, această moșie avea maĭ mult de 30 pogoane pădure care se afla situată în partea despre Nord a comuneĭ și maĭ mult de 12 pogoane vie, în cît ca probă, ca să se poată convinge Onor. Minister, despre adevăr, poate vedea chiar planul și procesul verbal aflat în archiva Onor. Minister, în care să prevede peste 33 pogoane vie; iar nn 12 pogoane vie și 4 pogoane prunĭ, care și în acest plan și proces-verbal, avem ceva de observat, unde zice:

De la punctul A. înainte pe drum pînă la punctul B. și de aci în linie dreaptă la punctul C. după cum se vede pe plan atîtea stj. Dar de la punctul A. pînă la punctul B. precum și de la punctul K. pînă la punctul L. nu s'a găsit nimic pe teren?

V) Să se cerceteze cine a sustras planul și procesul-verbal, din archiva Primărieĭ Comăneștĭ spre a nu se maĭ putea descoperi această hoție în averea Statuluĭ.

Se vede că D-niĭ cumpărătorĭ așteptaŭ numaĭ împlinirea timpuluĭ de 30 anĭ de la cumpărătoare, ca să poată invoca prescripțiunea pentru pogoanele care le stăpînesc maĭ mult peste suma de 46 pogoane pămînt cumpărate la licitație.

D. Carp, ministru al domeniilor are cuvîntul.

La caz cînd D. Carp ar tăcea, vom reveni.

L. S.

IN CONTRA CIVILIZAȚIEĬ

...«Romîniĭ trebuie să fie în Orient un element de ordine și de civilizație»... ia maĭ lăsațĭ, nene, civilizația în colo, c'ațĭ enervat pe confrațiĭ de la *Voința Prahoveĭ!*

— Cum? — exclamă aceștĭ confrațĭ în numărul de Duminecă 29 Maiŭ al ziaruluĭ lor.

Cum?
Cînd unguriĭ sînt sălbaticĭ cu aĭ noștri, noĭ să fim un element de ordine și de civilizație?
Și aceasta pentru ce?

Da, și aceasta pentru ce? Auzĭ D-ta ordine și civilizație! Dar pentru ce, te întreb, pentru ce?

Jos ordinea și civilizația! Trăiască desordinea și *Vocea Prahoveĭ!*

Cr.

POȘTA REDACȚIEI

D-lor: O. C., Piatra, V. M., Tulcea, A. I., Botoșanĭ, B. C., Craiova, N. V., Giurgiu, A. B., C. M., I. D. și alte cîte-va miĭ din provincie și din Capitală.

Ne întrebațĭ cu toțiĭ ce-ĭ aceea *Constituționalul*: titlul vre-uneĭ broșurĭ, vre-uneĭ cărțĭ saŭ vre-o firmă de prăvălie; că nicĭ unul din D-voastră, din moșĭ-strămoșĭ, n'ațĭ auzit pomenindu-se de numele acesta și că vă mirațĭ de ce unele gazete polemizează din cînd în cînd cu această denumire pe care D-voastră o credețĭ fantastică, inventată de aceĭ cărora le lipsește o jumătate de coloană și carĭ nu știŭ cu ce s'o îndeplinească.

Vă răspundem:

Că n'ațĭ văzut și nicĭ n'ațĭ maĭ auzit pomenindu-se de *Constituționalul* de cît prin coloanele unor gazete, nu-ĭ de mirare. Trebue însă să părăsițĭ ideia că *Constituționalul* ar fi vre-o broșură saŭ vre-o carte; presupunerea că-ĭ o firmă de prăvălie, e însă adevărată, — e firma prăvălieĭ junimiste.

In rezumat iată cum staŭ lucrurile:

Constituționalul e *o foae* cotidiană. Am subliniat *o foae*, fiind-că faptul e adevărat și în sensul real și în sensul figurat: *Constituționalul* e o foae cotidiana care apare într'o singură foae pe zi; vedețĭ dar că se explică perfect de ce nicĭ un locuitor din țara asta nu știe pînă astăzĭ ce drăcie putea să fie *Constituționalul*.

De ce polemizăm cu dînsul?

Nu pentru generațiile actuale facem treaba asta, ci pentru cele viitoare. *Constituționalul*, trebuind să trimeată două exemplare la biblioteca națională pentru colecție, se poate să-l citească cine-va, din întîmplare, în veacul al XX-lea saŭ XXI-lea; pentru edificarea acelora polemizăm.

D-voastră însă, carĭ aparținețĭ prezentuluĭ, cînd vedețĭ în vre un ziar vre-o polemică cu *Constituționalul*, sărițĭ peste ea. De ce nevoe să vă pierdețĭ vremea cu cele ce se scriŭ pentru generațiile îndepărtate ale viitoruluĭ?

Insă pe noĭ, vaĭ! plîngeți-ne cu lacrimĭ amare, căcĭ noĭ și numaĭ noĭ gazetariĭ citim ziarul acesta.... cînd se întîmplă să ne cadă în mînă, lucru cam rar dar totușĭ grozav de chinuitor cînd are loc.

Vice-Rigolo.

APĂ LA MOARA NOASTRĂ

Noĭ, în chestia națională, n'am pus la carantină patriotismul nimănuĭ. Cel mult am arătat că modul de a înțelege patriotismul, la uniĭ, e greșit fiind totușĭ sincer.

Dușmaniĭ noștri nu s'aŭ sfiit însă să ne spue nouă, fără nicĭ o argumentare serioasă ci numaĭ înșirînd fraze goale și adesea lipsite de înțeles, că noĭ am fi antipatrioțĭ.

In deșert am fi cerut calomniatorilor să-șĭ sprijine calomniile cu argumente. Scopul lor fiind numaĭ ponegrirea și dorința de a ne vedea compromișĭ în fața opinieĭ publice pentru ca eĭ să ne înlocuiască, negustorește vorbind, cererea noastră nu putea să fie de cît zadarnică.

Văzînd că nu poate să ne facă nicĭ un răŭ, că opinia publică din țara asta e maĭ înțeleaptă și maĭ luminată de cît o credeaŭ eĭ, aŭ încetat întru cît-va cu atacurile calomnioase în contra noastră.

Dar firea omul nu șĭ-o poate stăpîni. Trebuința de a vărsa venin și bale e înnăscută la uniĭ gazetarĭ.

De aceea aŭ început acum să se insulte și să se calomnieze între dînșiĭ, vrăjmașiĭ noștri.

Țara se năpustește asupra liberalilor acuzîndu-ĭ de patriotism falș, de intrigĭ și dezorganizărĭ la Ligă, etc., conchizînd că patriotismul liberalilor trebue pus la carantină.

Mîine *Voința națională* îĭ va răspunde probabil, demonstrînd *Țăreĭ* că șarlataniĭ și vînduțiĭ, în chestia națională, sînt conservatoriĭ, și că prin urmare patriotismul acestora trebue pus la carantină.

Dacă ne-am lua după o bună parte din presa noastră, aproape n'ar exista patrioțĭ sincerĭ în țara asta.

Ce zice opinia publică, e luminată ea în de ajuns asupra ușurințeĭ culpabile, adesea criminală, cu care o parte din presa noastră aruncă cele maĭ grozave acuzațiĭ în dreapta și în stînga, numaĭ din interes de partid?

Noĭ nu maĭ facem nicĭ un comentariŭ.

I. Th.

O SENTINȚĂ MONSTRUOASĂ

Răsbunarea luĭ Crispi. — Un deputat condamnat la 16 anĭ închisoare.—Cele-l'alte condamnărĭ.—Propaganda fără voie.

Cînd *Agenția Romînă* ne-a transmis din Palermo o depeșă în care se zicea că deputatul De Felice Giuffrida ar fi fost condamnat la 18 *anĭ* închisoare și 3 anĭ supraveghere polițienească, am crezut ca și sigur că era o greșală de copiare și că putea să fie vorba cel mult despre 18 *lunĭ*. Ziarele străine carĭ ne sosesc azĭ însă ne aduc știrea că în adevăr De Felice *a fost condamnat la 16 anĭ închisoare și afară de aceasta la 6 anĭ supraveghere polițienească și la pierderea mandatuluĭ săŭ de deputat*.

Se poate închipui uimirea, indignarea și scîrba care a coprins toate spiritele literale din Italia la știrea despre această monstruoasă condamnare, operă de complicitate a ex-democratuluĭ Crispi și a tribunaluluĭ militar din Palermo.

Se știe, în adevăr, că singura *vină* ce se putea imputa luĭ De Felice, era acea de a fi meritat *ura personală* a ministruluĭ Crispi. *Cu documente falșe*, — după cum am arătat aceasta la timpul sĕŭ, — acest ministru hain și mic de suflet, șĭ-a dat toate silințele să prezinte pe De Felice ca pe un instigator în ultimele răscoale țărăneștĭ din Sicilia.

Și cu toate că în decursul procesuluĭ, care a început de la 7 Aprilie, s'a dovedit clar ca lumina soareluĭ că actele pe care se sprijinea acuzația împotriva luĭ de Felice, eraŭ niște falșificate odinare — și însușĭ Crispi a fost nevoit să mărturisească în parlament că unul din aceste acte, care i s'a presintat luĭ, era falș, — cu toate acestea tribunalul militar, slugă plecată a pătimașuluĭ Crispi, *l'a condamnat*, și ca să amestece și un caraghiozlîc în fiorosul acesteĭ sentințe nemaĭ pomenite, l-a condamnat și la *pierderea mandatuluĭ de deputat!* Un tribunal militar anulînd un mandat de representant al națiuniĭ!

Și pentru a ajunge la această rușinoasă condamnare, Crispi, în complicitate cu președintele consiliuluĭ de răsboiŭ faimosul general Morra, aŭ schimbat și procurorul, în mijlocul procesuluĭ. Primul procuror, Sodu-Milo, declarînd în chip confidențial generaluluĭ Morra că nu vede nicĭ o dovadă în contra luĭ De Felice, — a fost imediat înlocuit cu o slugă a luĭ Crispi, baronul Viesti, care nu s'a maĭ depărtat de loc de instrucțiile primite de la Roma.

Pînă și ziarul burghez *Secolo* e indignat de monstruositatea acesteĭ condamnărĭ. O rușinoasă justiție este aceasta,— zice *Secolo*, — care aruncă sămînța răzbunăriĭ în popor; căcĭ această sămînță va încolți și va da fructe îngrozitoare...

* * *

Afară de De Felice, aŭ maĭ fost condamnațĭ, tot ca *instigatorĭ* în răscoalele siciliane:

Garibaldi Bosco, contabil în Palermo, la 12 anĭ închisoare; Nicolo Barbato, medic, la 12 anĭ; Bernardino Verro, la 12 anĭ.

Giacomo Montalto, avocat în Trapani la 10 anĭ; Antonino Pico, student, la 5 anĭ.

Nicolo Petrina și Gaetano Benzi la 3 și 2 anĭ închisoare.

Toate aceste condamnărĭ vor contribui de sigur enorm la creșterea ureĭ în potriva politicianilor de soiul luĭ Crispi; ele vor alimenta maĭ mult de cît orĭ-ce propagandă, mișcarea democratică în Italia.

Vest.

CU-O LOVITURĂ DE BICIŬ

Nu-ĭ venea de loc la socoteală Regeluĭ cearta iscată în menajeria ministerială. Furios pe turbulențiĭ săĭ miniștri, Regele a desprins din cuĭ biciul de zile marĭ, a bătut din picior, a făcut să șuere în aer o pocnitură energică din sfîrc, și ceĭ șapte consilierĭ șĭ-aŭ pus botul pe labe, de frică.

Pe de altă parte Regele a dat ordin generaluluĭ Barozzi să primească ministerul de războiŭ, și genaralul l'a primit, tot de frică.

Iată pe scurt biografia nouluĭ ministru:

S'a născut la 14 Oct. 1833, la 1854 a intrat în școala militară de unde a eșit sublocotent, al treilea la clasificație, în 1856. La 1883, Martie 16, a fost înaintat general de brigadă.

In 1888 a făcut parte din ministerul Theodor Rosetti pînă la 12 Noembrie același an. Actualmente comanda corpul al III-lea de armată.

Semne particularee: e junimisto-palatist.

Criza însă nu-ĭ de loc sfîrșită prin intrarea generaluluĭ Barozzi în minister.

Lahovariștĭ, Catargiștĭ și junimiștĭ, staŭ eĭ acum cu botul pe labe de teama Regeluĭ, în curînd însă, uitind de frica biciuluĭ, aŭ să înceapă din noŭ să mîrie uniĭ la alțiĭ și să-șĭ arate colțiĭ.

Iĭ va fi imposibil generaluluĭ Barozzi să lupte în contra conservatorilor purĭ din consiliul de miniștri și în contra Lahovariștilor de la ministerul de războiŭ.

In curînd dulăiĭ se vor ridica din noŭ în patru labe și se vor încolți iar între dînșiĭ.

Atuncĭ va fi începutul sfîrșituluĭ, — să așteptăm cu răbdarea că are să fie frumos de tot.

Index.

O NOUA „SOCIETATE"

Un guguman din Ploeștĭ anume *Comitetul*—cel puțin așa iscălește, —anunță prin niște apelurĭ de toate culorile că a întemeiat o *societate*. Această societate care pînă acum numără *un* membru, a hotărît cu jurămînt să nu maĭ cumpere *Adevĕrul*, care deși plătit din pungile oamenilor ca comitetul (așa pretinde cel puțin el), totușĭ își bate joc de proștĭ.

Acest guguman cică se adresează cetățenilor Ploeștenĭ, și le zice:

«Galibardi, marele patriot, zicea că «Răbdarea este virtutea măgaruluĭ». Noĭ (adică D. Comitetul) vă zicem, cetățenĭ Ploeștenĭ, ațĭ răbdat destul!»

După acest impertinent exordiŭ la adresa Ploeștenilor, gugumanul continuă a depune pe hîrtie o plachie, care nu e alt-ceva de cît o uriașă concurență a minciuneĭ cu prostia.

Gugumanul pretinde a apăra niște *ideĭ* sf. (așa scrie dînsul), carĭ *ideĭ* ar fi: dinastia și națiunea. Aceste *ideĭ*, continuă gugumanul, sînt în același timp și «interesele noastre materiale și naționale». *Adevĕrul* lucrează în contra lor, resvrătind «contra... *muncitorilor romînĭ care muncește din zorĭ de ziuă pînă noaptea tîrziŭ!*»

Colecția de gugumăniĭ se complectează apoĭ cu fraza că *Adevĕrul* a maĭ resvrătit și «contra iubiților noștri fiĭ aĭ studenților universitarĭ».

Presupunînd că acest Domn Comitetul se va ține de făgăduiala d'a *nu* citi nicĭ de-aci înainte *Adevĕrul*—căcĭ un om capabil d'a scrie gugumăniĭ ca cele din apelul *Cetățenĭ Ploeștenĭ*, n'a putut să fie vr'o-dată cititor al ziaruluĭ nostru,—ne întrebăm cu îngrijire la ce grad de prostie are să ajungă în cursul vețiĭ sale junele geanabet care-șĭ ascunde urechile sub pseudonimul *Comitetul?*

Trist și îngrijitor!

Rad.

SOCIETATEA „UNIREA“

Ca o dovadă de progresele însemnate ce face Societatea noastră romînă «Unirea» sub energica şi conştiincioasa administraţiune care astă-zĭ conduce afacerile acesteĭ societăţĭ ne facem o datorie a aduce la cunoştinţa publiculuĭ următoarele fapte:

In luna Aprilie arzînd cu desăvîrşire orăşelul Negreştĭ, societatea «Unirea» a avut vre-o 25.000 de francĭ pagube; 12 din imobilele incendiate eraŭ asigurate la «Unirea». Aceste daune aŭ fost liquidate la moment de noua administraţie a societăţeĭ «Unirea» şi astă-zĭ sînt achitate spre deplina mulţumire a daunaţilor. Se ştie de toată lumea că preşedintele consiliuluĭ de administraţie, directorul şi liquidatorul societăţeĭ «Unirea» aŭ fost ceĭ dintîĭ la locul sinistruluĭ spre a încuraja nenorocitele victime şi a le promite promptă despăgubire, şi D-lor isprăviseră chiar lucrările lor cu mult maĭ înainte d'a sosi reprezentanţiĭ celor-l'alte societăţĭ.

Societatea *Unirea* a avut în Aprilie a. c. o daună de 95,000 de leĭ transport: atît *Unirea* cît şi societăţile de reasigurare cu care *Unirea* lucrează, aŭ achitat această daună însemnată cu cea maĭ mare promptitudine.

D. Lupaşcu, preşedintele consiliuluĭ de administraţie al Creditului funciar urban din Bucureştĭ a avut o daună de incendiŭ (moara sa in Bacăŭ) care iarăşĭ s'a achitat imediat.

Aceste cîte-va fapte dovedesc cu prisosinţă că astăzĭ societatea *Unirea* este în măsură a susţine concurenţă cu cele-l'alte societăţĭ de asigurare; după ce s'aŭ plătit toate daunele vechĭ moştenite de la administraţia trecută, astăzĭ *Unirea* lichidează şi plăteşte la moment toate daunele nouĭ orĭ-cît de însemnate ar fi ele şi nu maĭ are nevoe a face uz de facultatea ce-ĭ daŭ statutele sale d'a plăti în termen de patru lunĭ. Faptele acestea cunoscute de toţĭ sînt destul de elocinte pentru a impune tăcere calomniilor şi injuriilor pe carĭ le citim zilnic în *Voinţa Naţională* şi *Naţionalul* şi la care actuala administraţiune a dedemnat a maĭ răspunde.

Şi drept resplată pentru aceste îmbunătăţirĭ realizate în spaţiul de cîte-va lunĭ, publicul, pentru a încuraja societatea *Unirea* a căreĭ existenţă e necesară pentru a pune capăt monopoluluĭ de care se bucuraŭ pînă astăzĭ *Dacia* şi *Naţionala*, aŭ venit în număr mare spre *Unirea* pentru a-şĭ asigura recoltele sale; d'abia la jumătatea sezonuluĭ agricol *Unirea*, care în anul trecut a avut în întregul sezon numaĭ 60,000 francĭ premiĭ de asigurărĭ de grindină, anul acesta are deja peste 100,000 fr. premiĭ, şi speră a maĭ realiza încă pe atita.

Consecinţa care am maĭ semnalat-o deja în coloanele noastre a fost că *Dacia* şi *Naţionala* s'aŭ văzut nevoite, pentru a nu-şĭ pierde toată clientele lor, să scadă tarifele lor de grindină în mod simţitor.

Spre a nimici orĭ-ce tentativă de propagandă ostilă *Unireĭ*, vom reveni şi vom ţine publicul în curent de progresele *Unireĭ*.

LEW TOLSTOI

UN SURGHIUNIT

(Urmare şi fine)

Odată fură aduşĭ la închisoare nişte osîndiţĭ nouĭ. Seara se adunară osîndiţiĭ ceĭ vechĭ împrejurul celor nouĭ şi începură să-ĭ descoase, de unde, din ce oraş, din ce sat sînt şi pentru ce aŭ ajuns aicĭ. Aksionow şedea pe laviţa sa şi asculta cu capul plecat ce povestea fie-care. Unul dintre ceĭ sosiţĭ era un bărbat nalt şi voinic, de şai-zecĭ de anĭ, cu barba căruntă tunsă. El povesti pentru ce fusese prins:

— Pentru o nimica toată am ajuns aicĭ, fraţilor. Am deshămat un cal de la o sanie; m'aŭ prins şi aŭ strigat că l'am furat. Şi eŭ am zis, că am voit numaĭ să ajung maĭ curînd—nicĭ n'am ţinut dobitocul la mine. Afară de asta, birjarul mĭ-e prieten. Toate sînt în bună rînduială, am zis eŭ. Nu, zic eĭ, l-aĭ şterpelit. Dar eĭ nu ştiŭ unde şi într'adevăr am păcătuit eŭ. A fost un fapt pentru care de mult aşĭ fi ajuns aicĭ. Nu s'a putut dovedi nimic. Acuma n'am fost adus aicĭ pe bună dreptate. La urma urmeĭ, vorbind la dreptul, am maĭ fost eŭ în Siberia, dar n'am stat mult...

— De unde eştĭ de loc? întrebă unul din osîndiţĭ.

— Sînt mahalagiŭ din Vladimir, mă numesc Macarie, oameniĭ îmĭ zic Simionovicĭ.

Aksionow, ridică de o dată capul şi întrebă:

— Ia nascultă, Simionovicĭ, n'aĭ auzit prin Vladimir de negustoriĭ Aksionow? Maĭ trăesc eĭ?

— Cum să nu fi auzit? Negustorĭ bogaţĭ, măcar că tatăl lor e în Siberia: se pare că şi el e un păcătos ca noĭ. Dar tu, moşule, pentru care faptă eştĭ aicĭ?

Luĭ Aksionov nu-ĭ plăcea să vorbească de nenorocirea sa; el oftă şi zise:

— Pentru păcatele mele împlinesc douăzecĭ şi şase de anĭ de muncă silnică.

Macarie Simionovicĭ întrebă:

— Pentru care păcate?

Aksionow răspunse:

— Se vede că aşa mĭ-a fost scris.

Maĭ mult nu voi să vorbească. Dar osîndiţiĭ povestiră nouluĭ tovarăş cum venise Aksionow în Siberia; eĭ spuseră cum cine-va ucisese pe drum pe negustor şi pusese cuţitul în geanta luĭ Aksionow şi cum el fusese osîndit pe nedreptul.

Cînd Macarie Simionovicĭ auzi acestea, se uită la Aksionow, îl lovi peste genunchĭ şi zise:

— Asta e o minune! Ce minune! Dar răŭ aĭ maĭ îmbătrînit, moşule!

Il cercetară pentru ce se minunează aşa, unde văzuse pe Aksionow maĭ înainte. Dar Macarie Simionovicĭ nu băgă în seamă aceste întrebărĭ, ci strigă:

— O minune, copiĭ; Cum se întîlnesc oameniĭ!

Şi la strigătul acesta, par'că-ĭ veni luĭ Aksionow gîndul că omul acesta trebue să ştie cine e ucis pe negustor. El zise:

— Simionovicĭ, poate că aĭ auzit maĭ de mult vorbindu-se de istoria asta, saŭ m'aĭ văzut maĭ înainte?

— Dar cum să nu fi auzit de asta! Lumea e plină de fel de fel de zvonurĭ. Dar multă vreme a trecut de atuncĭ şi am uitat ce-oiŭ fi auzit.

— Poate că veĭ fi auzit cine a ucis pe negustor?

Macarie Simionovicĭ rîse şi zise:

— La cine s'a găsit cuţitul; acela trebue să-l fi ucis. Chiar dacă ţi-a vîrît cine-va cuţitul în geantă— «neprins, nespînzurat». Şi cum ar fi fost cu putinţă să ţi se pue cuţitul în geantă, cînd ea era la căpătîiul tăŭ? Ar fi trebuit să auzĭ.

Cînd Aksionow auzi tocmaĭ aceste cuvinte, el gîndi: omul acesta e ucigaşul. Se sculă şi se depărtă. Mult se chinui pînă să adoarmă. Intristarea îl copleşi—par'că îşĭ vedea femeea, cum îşĭ ea remas bun de la dînsa, cînd era să plece pentru cea din urmă oară la bîlciŭ; cît de vie o vedea, se uita în ochiĭ eĭ, auzea cum stăruia de dînsul. Pe urmă îşĭ vedea băeţiĭ, cum eraŭ pe vremeea aceea, unul cu scurteicuţa şi cel-l'alt la pieptul măseĭ. Şi de sine însu-şĭ îşĭ aduse aminte, cum era pe atuncĭ, vesel, tînăr; îşĭ aduse aminte cum şedea în tinda hanuluĭ, unde fusese prins, cum cînta din chitară, cît de vesel îĭ era sufletul. Şi-şĭ aduse aminte de piaţa osîndeĭ, unde fusese bătut cu cnutul, de călăŭ, de poporul dimprejur, de lanţurĭ şi de toţĭ închişiĭ şi de toată viaţa de 26 de anĭ de puşcărie. Şi-şĭ aduse aminte de bătrîneţea sa. Il apucă o deznădejde atît de mare, în cît maĭ îĭ venea să-şĭ facă seamă.

Şi toate astea din pricina blestematuluĭ ăstuia, gîndi el.

Şi-l apucă o furie aşa de mare în potriva luĭ Macarie Simionovicĭ, în cît, chiar de ar fi fost pierzania sa proprie, voia să-şĭ rezbune. Toată noaptea şopti la rugăciunĭ, dar nu-şĭ găsea odihnă. Ziua îl ocoli pe Macarie Simionovicĭ, nicĭ nu se uită la dînsul.

Aşa trecură două săptămînĭ. Aksionow nu dormea nopţile de fel. Nu maĭ ştia ce să facă de durere.

O dată noaptea umbla prin închisoare şi băgă de seamă că pămîntul se mişcă sub o laviţă. Se opri observînd. De o dată Makarie Simionovicĭ sări de sub laviţă şi se uită cu groază la Aksionow. Aksionow voia să se depărteze; Macarie însă îl apucă de mînă şi povesti că a săpat o ieşire pe sub părete şi că în toate zilele scoate pămîntul în carîmbiĭ cizmelor, cînd îĭ duce la muncă. El zise:

— Să-ţĭ păzeştĭ gura, bătrînule, te scot şi pe tine. Dacă însă mă daĭ de gol, or să mă bată — eŭ n'am să ţĭ-o iert, te ucid.

Cînd Aksionow auzi pe mişel vorbind aşa, tremură de mînie, îşĭ scoase mîna şi zise:

— Eŭ n'am nevoe să plec de aicĭ, dar tu nu eştĭ în stare să mă ucizĭ, pentru că m'aĭ ucis de mult. De te-oiŭ pîrî, orĭ oiŭ tăcea — cum m'o povăţui D-zeŭ, aşa va fi.

A doua zi, cînd osîndiţiĭ fură scoşĭ la lucru, soldaţiĭ zăriră ţărînă împrăştiată; se cercetă închisoarea şi se găsi gaura de sub părete. Directorul începu o anchetă. Nicĭ unul nu voia să spue că ştie ceva. Aceĭ carĭ ştiaŭ, nu dădură de gol pe Macarie Simionovicĭ, căcĭ ştiaŭ că pentru o treabă ca asta or să-l bată pînă l-or lăsa aproape mort. Atuncĭ directorul se îndreptă către Aksionow. Ştia că Aksionow e un om drept şi zise:

— Bătrînule, tu nu eştĭ făţarnic, spune-mĭ dinaintea luĭ D-zeŭ, cine a făcut treaba asta?

Ca şi cînd nu s'ar fi petrecut nimica, aşă stătea Macarie Simionovicĭ şi se uita la director, la Aksionow însă nu se uita. Mîinile şi buzele îĭ tremuraŭ luĭ Aksionow, multă vreme nu-putu rosti un cuvînt. Se gîndea: de oiŭ ascunde adevĕrul—de ce să-l iert, cînd el mi-a prăpădit viaţa? Să ispăşească şi el chinurile mele. Dacă-l pîrăsc—atuncĭ negreşit îl vor bate cu cnutul pînă îl vor lăsa maĭ mort. Dar dacă eŭ îl bănuesc pe nedreptul de ucigaş? Imĭ va fi mie maĭ uşor cu asta?

Directorul zise iar:

— Eĭ, bătrînule, spune adevărul:—cine a scăpat?

Aksionow se uită la Macarie Simionovicĭ şi zise:

— Nu pot s'o spun, măria ta, D-zeŭ îmĭ porunceşte să nu spun şi n'o spun. Faceţĭ cu mine ce voiţĭ—e în puterea Dv.

Cît îl maĭ suci şi învîrti directorul, Aksionow nu maĭ spuse nicĭ un cuvînt. Şi aşa nu se afla cine găurise peretele.

In noaptea următoare, cînd Aksionow se culcase pe laviţa luĭ şi aţipise pe jumătate, văzu că cine-va se apropie de dînsul şi i se pune la picioare. Deşi era întunerec, el recunoscu pe Macarie şi zise:

— Ce maĭ vreĭ cu mine? Ce cauţĭ aicĭ?

Macarie Simionovicĭ tăcu. Aksionow se sculă şi zise iar:

— Ce vreĭ? Pleacă de aicĭ, orĭ chem garda.

Macarie Simionovicĭ se aplecă lîngă Aksionow şi şopti:

— Ivan Dimitrievicĭ, iartă-mă!

— Ce să-ţĭ iert?

— Eŭ sînt ucigaşul negustoruluĭ, eŭ am vîrît cuţitul în geantă la tine. Şi pe tine aveam de gînd să te ucid, dar s'a auzit zgomot în curte, repede am băgat cuţitul în geanta ta şi am ieşit pe fereastră.

Aksionow nu respunse. Nu ştia ce să spue, Macarie Simionovicĭ se lăsă jos de pe laviţă, se plecă pînă la pămînt şi zise:

—Ivan Dimitrievicĭ, iartă-mă, iartă-mă, pentru D-zeu! Eŭ singur am să denunţ că sînt ucigaşul negustoruluĭ. Pe tine orĭ să te libereze din închisoare, aĭ să te întorcĭ acasă.

Aksionow zise:

— Ţĭ-e uşor ţie să vorbeştĭ, dar mie mĭ-e greŭ să sufăr. Unde am să mă duc acuma? Femeea, copiiĭ meĭ chiar aŭ uitat de mine şi nicăerĭ n'aŭ loc.

Macarie Simionovicĭ nu se sculă de jos, el lovi cu fruntea podeala şi zise:

— Ivan Dimitrievicĭ, iartă! Mĭ-a fost maĭ uşor atuncĭ cînd mă băteaŭ cu cnutul de cît să mă uit acuma în ochiĭ tăĭ... şi tu aĭ maĭ avut îndurare cu mine... nu m'aĭ pîrît. Iartă-mă, pentru D-zeŭ! iartă-mă pe mine, mişelul blestemat!

Şi prinse a scînci.

Cînd Aksionow auzi asta, începu el singur să plîngă şi zise:

— D-zeŭ te va ierta; poate că eŭ sînt de zece orĭ maĭ răŭ de cît tine!

Şi de o dată sufletul i-se uşură aşa de tare, nu-ĭ maĭ era dor de acasă, nu maĭ voia să iasă din închisoare şi se gîndea numaĭ la ceasul din urmă.

Macarie Simionovicĭ n'ascultă pe Aksionow. El se denunţă ca făptaş. Cînd sosi hotărîrea că Aksionow e slobod, acesta murise.

Trad. de Hus.

INFORMAŢIUNI

Sintem în poziţinne de a afirma că D. Carp a anunţat pe cîţi-va amicĭ aĭ săĭ, cum că pînă la toamnă se va retrage definitiv din cabinet.

Poftim! Abia s'aŭ împăcat, miniştriĭ noştri, că s'aŭ certat ierĭ din noŭ.

In consiliul de miniştriĭ ce s'a ţinut ierĭ, discutîndu-se înlocuirea D-luĭ colonel Rasty şi numirile la Casaţie, patimele s'aŭ deslănţuit din noŭ şi nu s'aŭ ajuns la nicĭ un rezultat. In special înaintarea D-luĭ colonel Rasty la gradul de general întimpină oare-carĭ dificultăţĭ, maĭ ales prin cercurile militare.

Aşa, D-niĭ coloneĭ Gorjan, Grămăticescu, Fălcoianu-Brăila, Manu, Groza, etc., aŭ maĭ mult drept la gradul de general prin faptul, prevĕzut în legea înaintărilor, că aŭ comandat la manevre. De aicĭ nemulţumirea în armată, care a început a se accentua acum şi în consiliul de miniştri.

Aflăm că D. Frunză, inginerul-şef al atelieruluĭ căilor ferate, a impus, cu ocazia meetinguluĭ de protestare contra ungurilor, tutulor lucrătorilor din acest atelier să plătească cîte un franc pentru muzică şi să ia parte în persoană la această manifestaţie, sub ameninţare de a fi concediaţĭ de la lucru.

Lucrătoriĭ de la gară sînt în număr de vre-o **3000**.

D. Gh. Duca cunoaşte oare acest scandalos abuz comis de D. Frunză?

Am dori să ştim cu ce sume aŭ contribuit D-niĭ Duca şi Frunză la meetingul de protestare?

Muncitorilor li se smulge cîte un leŭ; iar ceĭ ghiftuiţĭ nu daŭ nimic.

Ruşine, D-le Frunză!

Atragem atenţia D-luĭ Septimiu Albini, primul redactor al ziaruluĭ *Tribuna*, asupra unuĭ corespondent din Bucureştĭ al ziaruluĭ săŭ, care iscăleşte *Mizgărel*. Acest corespondent i-a trimis, cu data de 4 Iunie, o corespondenţă plină de cele maĭ *impertinente minciunĭ* la adresa *Adevăruluĭ*. Nu credeam nicĭ o dată ca o proză în genul Macedonski saŭ Spanachidi să se poată strecura în coloanele unuĭ ziar pe care ne-am deprins a-l număra printre cele maĭ serioase, şi sperăm că cel puţin în viitor, primul redactor al *Tribuneĭ* va supune controluluĭ săŭ personal corespondenţele ce primeşte din Bucureştĭ.

PENTRU D. DIRECTOR AL POSTELOR

Iată ce denunţărĭ primim în sarcina dirigintelui biurouluĭ postal din Alexandria:

Maĭ zilele trecute a pălmuit şi dat afară din biroŭ pe L. Anghelescu din comuna Pielea, care venise cu o telegramă.

Sala de aşteptare nu-ĭ nicĭ o dată luminată seara; ceĭ carĭ aŭ treburĭ la oficiŭ, sînt nevoiţĭ saŭ să-şĭ scoată ochiĭ prin întuneric, saŭ să se întoarcă acasă lipsindu-se de serviciile telegrafuluĭ.

Din suma de 210 leĭ pe care o avea pentru încălzitul oficiuluĭ, a cumpărat două tone de cărbunĭ şi un stînjen de lemne, plătindu-le 180 leĭ şi punînd pe furnizorĭ să iscălească că aŭ primit 210 leĭ.

Pentru tăiatul lemnelor a întrebuinţat cantonierĭ fără să le dea vre-un ban, iar Direcţieĭ ĭ-a înaintat chitanţă de plată.

De-asemenea întrebuinţează cantonierĭ şi pentru serviciul săŭ personal, ba chiar şi pentru bucătăria D-sale.

In biroŭ zbiară, insultă într'un mod îngrozitor, cea-ce a făcut pe ceĭ doĭ factorĭ poştalĭ să părăsească serviciul tocmaĭ pe timpul bîlciuluĭ, aducîndu-se ast-fel mare stînjinire serviciuluĭ poştal şi pagube cetăţenilor.

De-o-cam-dată ne oprim aicĭ, aşteptînd să vedem măsurile pe care le va lua D. Ceziano.

CUTIA CU SCRISORĬ

Dăm loc următoareĭ scrisorĭ adresate Directoruluĭ *Adevăruluĭ*.

Domnule Director,

In numărul *Adevăruluĭ* de Joĭ 26 Maiŭ curent un domn St. Protopopescu pretinde că ar fi fost escrocat cu prilejul uneĭ liste de abonament la un volum de Nuvele al subsemnatuluĭ.

Nu este adevărat, şi ca dovadă alătur pe lîngă aceasta:

1. Primele coale din volumul meŭ de Nuvele deja tipărite.
2. Corecturile în pagină şi în spalte ale coalelor aflate în lucru.
3. Declaraţia tipografieĭ G. Lăzăreanu că a primit toată hîrtia pentru întregul volum şi care va fi gata pînă la 10 Iunie a. c.
4. Comptul aceleiaşĭ tipografiĭ prin care am plătit toţĭ baniĭ pentru tipărirea cărţeĭ.
5. Recipesele oficiuluĭ postal central prin care s'aŭ expediat chiar premiĭ la cea maĭ mare parte din abonaţĭ.
6. Recipisa aceluiaşĭ oficiŭ cu No. 2668 prin care s'a trimis pachetul cu premiile aceluĭ domn Protopopescu.
7. Recipisele mandatelor postale şi ale scrisorilor recomandate prin care s'a comandat premiile pentru restul de abonaţĭ.

Precum vedeţĭ, Domnule Director, din alăturatele acte, nu mi-se poate imputa nicĭ o necorectitudine.

In ce priveşte cuvîntul de excrocherie al aceluĭ Domn Protopopescu, reiese de la sine că e o infamă calomnie.

Primiţĭ, vă rog, D-le Director, etc.

Th. M. Stoenescu.

DIN DOROHOI

(Corespondenţă particulară a *Adevĕruluĭ*)

Ploile

Ploile continuă a cădea în abondenţă, maĭ în fie-care zi. Sînt adesea ploĭ torenţiale, şi pămîntul e îmbuibat de apă; e teamă ca nu cum-va apele, carĭ aŭ început să crească, să se reverse, reînoind inundaţiile de tristă amintire.

Recolta

Recolta deşi promitea mult începe să sufere din pricina multelor ploĭ, maĭ cu seamă porumbul este în pericol; ca urmare ţăraniĭ sînt foarte îngrijiţĭ, căcĭ recolta de anul trecut fiind slabă, eĭ şi-aŭ mîntuit provisiile lor.

De şi în piaţă porumbul se vinde pe preţurĭ de nimic, 12—14 leĭ merţa, totuşĭ ţĕraniĭ în lipsă de banĭ aŭ cumpărat porumb *pe aşteptate* de la arendaşĭ pe preţul de 20—24 leĭ merţa.

Consiliul judeţean

Consiliul judeţean n'a fost convocat încă, pricina e frica ce o are prefectul Arghiropol de acest consiliŭ care după cum se ştie este liberal. Bugetele comunelor aŭ fost aprobate; pentru a se resbuna de festa ce i-aŭ jucat'o preoţiĭ la alegerea consiliuluĭ judeţean, D. Arghiropol a şters subvenţiile ce le prevăzaseră unele comune pentru dînşiĭ şi ceva maĭ mult, a lăsat unele bisericĭ numaĭ cu suma de 100 leĭ cheltuiala anuală, contrar articoluluĭ 32 din legea cleruluĭ.

Un deputat primar la ţară.

D-l Livischi primarul comuneĭ Vîrful Cîmpuluĭ şi omul de încredere al D-luĭ Moruzzi, fiind revocat, D-l Moruzzi pentru a face inimă rea prefectuluĭ şi-a pus candidatura de primar. După cum lesne se poate înţelege, D-luĭ a fost ales.

FOIŢA ZIARULUI *ADEVERUL*

155

TAINELE NOPTEI

DE

M. E. BRADDON

LXXVI

Fuga Ideĭ

«— Nu te înşelĭ, Doamnă, zise el, bolnava noastră e într'o criză, care într'adevăr s-ar putea sfîrşi răŭ. E tot d'auna bine să fim pregătiţĭ pentru ce e maĭ răŭ, dar pe de altă parte criza aceasta poate să aibă un sfîrşit fericit şi să hotărască vindecarea».

— De ar da D-zeŭ! strigaĭ eŭ.

«— De facultăţile eĭ mintale mă tem maĭ mult, urmă doctorul; e vădit că ele aŭ primit o lovitură grozavă şi aştept cu nelinişte urmarea acesteĭ schimbărĭ.

— Cînd trebue să se întoarcă de la Paris soţul Doamneĭ?»

Intrebarea asta mă puse într'o încurcătură, pe care cu greŭ o ascunseĭ. El nu cunoştea situaţia nenorociteĭ mele stăpîne şi fiind-că văzuse pe sir Frederick nelipsit de lînă pat, îl credea bărbatul cel maĭ devotat.

Bolborosiĭ un respuns; ziseĭ că sir Frederick nu va întîrzia să se întoarcă; dar că afacerĭ importante îl chemaseră la Londra.

«— Cu atît maĭ bine dacă-l aşteptaţĭ pe curînd, zise doctorul; în orĭ-ce caz ar fi bine să-ĭ scriţĭ şi să-l vestiţĭ că, dacă femeea sa nu moare, va fi încurînd tată.

Scriseĭ chiar în seara aceea baronetuluĭ pentru a-ĭ aduce la cunoştinţă părerea doctoruluĭ. Nu mă aşteptam de loc ca noutatea asta să nu aducă vr'o schimbare în inima coruptă a desfrînatuluĭ; ştiam că de aci înainte vederea victimeĭ sale îĭ era urîtă.

A doua zi Ida, pentru întîia oară după patru lunĭ, mă privi cu o rază de inteligenţă în ochiĭ săĭ frumoşĭ.

Boala schimbase grozav pe tînăra femee, odinioară de o frumuseţe aşa de strălucitoare. Ochiĭ îĭ eraŭ stinşĭ, buzele palide şi uscate. Era frumoasă ca o floare ofilită.

Ea mă privi cît va timp parcă ar fi căutat să-şĭ reculeagă amintirile.

«— Unde e Frederick?» mă întrebă ea».

— Scumpă Doamnă, respunseiŭ eŭ, sir Frederick se va întoarce curînd.

«—Intoarce? Aşa dar a plecat? Il credeam aicĭ; credeam că a venit să mă ia la masă. Ajută-mă să mă scol, Caterino, trebue să mă îmbrac. Se dă o serată mare astă seară, va fi lume multă şi bărbatu-meŭ se va supăra dacă nu mă va găsi gata».

Ea încercă să se scoale, dar slăbiciunea îĭ era aşa de mare, în cît nu putea nicĭ să ridice un braţ.

«—Am fost bolnavă?» întrebă ea.

Nu putuĭ să-ĭ răspund, căcĭ mă îneca plînsul.

Ea tăcu cît-va timp. Ochiĭ săĭ rămaseră închişĭ şi speram că doarme, dar ea-ĭ redeschise curînd.

«—Imĭ aduc aminte de tot, Caterino, îmĭ zise ea cu o desperare liniştită pe care n'o voiŭ uita. Cuvintile acelea grozave pe care le-am auzit la Louvre, ne aŭ fost confirmate de acela pe care-l chemaŭ bărbatul meŭ. N'am uitat nimic.»

Nu puteam să-ĭ respund, ea vedea că eŭ plîng.

— Nu vărsa nicĭ o lacrimă pentru mine, Caterino. Merit tot ce sufer pentru că n'am ascultat pe tata.

Ea îşĭ privi mîna stîngă; inelul de cununie pe care îl purta acolo abia se ţinea pe degetul slăbit. Ea îl scoase şi îl aruncă departe.

— Nicĭ odată nu voiŭ maĭ pune acest inel, zise ea, nicĭ o dată nu se va auzi din gura mea numele aceluia care mi l-a pus în deget.

Ida se ţinu de cuvînt, nicĭ odată n'am maĭ auzit-o rostind numele luĭ sir Frederick. Ea se îndreptă, dar foarte încet. Arăta o linişte, care mă neliniştea maĭ mult de cît o mîhnire violentă, căcĭ simţeam că liniştea asta aparentă nu era firească.

Bietul doctor se lăsă a fi înşelat de acest exterior liniştit şi-mĭ spuse, că de acuma nu se maĭ teme de zdruncinarea minţeĭ bolnaveĭ.

Necunoscîndu-ĭ necazurile, el nu ghicea că resemnarea asta ascunde o desnădejde adîncă.

La o lună după ziua în care Ida vorbise pentru prima oară de sir Frederick, ea începu să se scoale cîte un ceas două pe zi. Se aşeza la fereastră îmbrăcată într'un capot de casă cald, căcĭ se apropia iarna şi părea că-şĭ ucide urîtul cu o carte.

Sărmana copilă! Ştiam că singura carte care o interesa era aceea în care nenorociţiĭ găsesc cuvinte de mîngîiere.

Rar lăsam singură pe tînăra mea stăpînă; dar într'o zi, cînd aveam să mă duc la poştă ca să pun o scrisoare pentru sir Frederick, — pe care-l ţineam în curent despre starea sănătăţeĭ Ideĭ, fără ştirea eĭ, — ne voind să încredinţez scrisoarea vre-unuĭ servitor, spuseiŭ mameĭ D-tale că nu voiŭ lipsi de cît o jumătate de ceas şi, eşind din casă, luaiŭ o birjă şi mă duseiŭ la poşta centrală.

La întoarcerea mea, găsiiŭ casa goală. Ida Cleveland fugise.

Portăreasa văzuse eşind o damă voalată şi îmbrăcată cu un palton mare, dar n'o recunoscuse fiind vremea într'amurg.

Lăsasem pe sobă punga mea cu vre-o treĭ-zecĭ de livre sterline în banĭ de aĭ ţăreĭ. Ida o luase şi, în locul eĭ, găsiiŭ un bileţel de adio, dar nicĭ un singur cuvînt asupra motivuluĭ plecăreĭ, nicĭ asupra loculuĭ unde voia să se ducă.

Singură, fără sprijin, atît de bolnavă încă, ea se ducea să înfrunte primejdiile lumeĭ pe care n'o cunoştea maĭ mult de cît un copil.

Din nenorocire nicĭ eŭ nu ştiam ce trebue să fac; alt-fel aşĭ fi cerut poliţieĭ franceze ca să caute pe fugară.

Mă aflam între oamenĭ streinĭ, a căror limbă n'o ştiam. Doctorul, care ar fi putut să mă ajute în acest moment critic, plecase spre sud cu unul din clienţiĭ săĭ.

Cea d'întîiŭ grijă a mea fu de a scrie luĭ sir Frederick, apoĭ mă pregătiĭ să plec din Paris convinsă că Ida trebue să se fi întors în Anglia.

Dacă s'ar fi gîndit la sinucidere, n'ar fi luat baniĭ.

Nu numaĭ că se prevăzuse cu baniĭ necesarĭ pentru drum, dar luase şi cîte-va haine într'o geantă mică. Avusese grija de a lăsa toate juvaericalele pe care i le dăduse sir Frederick afară de inelul în formă de şarpe, care e acuma în mîinele D-voastră.

Impachetînd gazeta cu bijuteriĭ observaĭ asta.

(Va urma)

Zilele trecute auzind că va veni în inspecție subprefectul Pop, D-l Moruzzi a luat acasă la D-lui registrele de inspecțiuni, astfel că D-nul subprefect a fost nevoit să facă inspecția la D-l Moruzzi acasă stînd în picioare la ușă; *mare față de cei mici, și umil față de cei mari așa se trăește astă-zi;* nu-i așa D-le Pop?

Incendiu

Fabrica de spirt di comuna Zvorăștea a ars cu desăvirșire; focul a provenit de la un cazan al mașinei.

Pagubele sînt foarte mari, cu toate că magaziile cu spirt aŭ putut fi ocolite.

Un bătrîn care privea la foc exclamă cu ironie:

«Crapă șiveluițele (fabricele de spirt) de ciuda legei luĭ Maxim.

Dor.

UN PARLAMENT TRUNCHIAT

Bruxel, 30 Maiŭ.— *Camera.* D. Janson a cerut să interpeleze în privința Congului. (Strigăte la dreapta: «după buget»).

D. Janson a stăruit în cererea sa și declară că stînga se va retrage din Cameră, după ședința de mîine.

Camera hotărește cu 67 voturi contra 51 de a începe imediat discuția taxelor de intrare.

D. Saintelette citește, în numele stîngiĭ, o declarațiune în care se spune că membriĭ stîngeĭ nu vor maĭ lua parte la ședințe după 12 Iunie.

D. Feron din extrema stînga aderează la această declarațiune.

D. Woeste din dreapta, o combate.

Ministrul de interne declară că Camera va continua să ție ședințe cu toată hotărîrea stîngiĭ.

Turburări agrare

Londra, 30 Maiŭ. — *Agenția Reuter* află din Syra că turburările agrare sporesc în insula Creta.

La Mochos, sub-prefectul a interzis o adunare de protestare în contra impozituluĭ funciar și a arestat pe preot. Mulțimea a amenințat să dea foc cazarmeĭ jandarmilor, unde s'a refugiat sub-prefectul.

Cu toată interdicția guvernuluĭ, adunarea s'a ținut.

EDIȚIA A TREIA

ULTIME INFORMAȚIUNI

Certe ministeriale

In consiliul de miniștri de ieri a a izbucnit o nouă ceartă asupra cestiuneĭ înaintărilor la Casație.

D. Carp a ieșit din consiliŭ declarînd, că preferă să se retragă din minister de cît să se învoiască cu numirea D-luĭ Ferechide în postul de președinte de secție la Curtea de Casație.

* * *

D. Iorgu Cantacuzino consultat asupra certelor ministeriale, a declarat Regeluĭ, că neînțelegerile vor persista cîtă vreme cabinetul nu va fi compus din elemente omogene.

Regele ar fi pus în vederea D-luĭ Cantacuzino, că dacă guvernul va demisiona, D-sa va fi însărcinat cu formarea cabinetuluĭ.

D. general Murgescu a sosit în Capitală pentru a depune raportul asupra nouilor vase de răsboiŭ cumpărate din Germania.

In ziua de 27 Maiŭ s'a judecat înaintea consiliuluĭ de răsboĭ sub președinția D-luĭ colonel Anghelescu, procesul caporaluluĭ Ioan Veduva care a bătut pe recrutul Dumitru Ionescu în ziua de 26 Aprilie, pînă l-a umplut de sînge și l-a asurzit.

Consiliul de răsboĭ în urma uneĭ scurte deliberărĭ și a uneĭ bune(?!) apărărĭ a achitat pe calăul-caporal!

Pentru finele luneĭ August s'a anunțat venirea în țară a Regeluĭ Alexandru al Serbieĭ.

Tinărul Rege al Serbieĭ va veni la Galați cu vaporul și-apoĭ direct la Sinaia unde va sta vr'o patru zile.

Se studiează construcția uneĭ marĭ liniĭ de la pasul Ghimeș pînă la Pașcanĭ.

Studiile privitoare la construcția linieĭ Urziceni-Fetești sînt aproape terminate.

Maĭ mulțĭ medicĭ din capitală aŭ hotărît să scoată un fel de scrisoare-manifest, adresată tuturor colegilor din capitală și din țară, prin care săĭ invite a nu frecventa, ba chiar de a opri pe clienții lor de a merge pe timpul vereĭ la vre-una din stațiunile balneare din Ungaria; afară de cele-lalte motive — este și motivul că anul trecut Rominiĭ carĭ aŭ mers pe la băile Ungureștĭ aŭ suferit o mulțime de neajunsurĭ.

D. de Coutouly, fost ministru plenipotențiar al Franței, va pleca din țară definitiv cu trenul fulger de Duminică.

D-sa a declarat prin maĭ multe cercurĭ, că s'a deprins atît de mult în țară, în cît pleacă mîhnit la noul săŭ post, la Munich, dar va profita în fie-care an de concediile pe carĭ le va lua ca să petreacă cîte-va zile și în țara noastră.

Succesorul D-sale, contele d'Aubigny, va sosi peste cîte-va zile.

Schimbările în diplomație:

Duminecă și-a presintat scrisorile de acreditare contele d'Ursell, noul ministru al Belgieĭ, iar erĭ, Lunĭ, D. de Contouly, ministrul Franțieĭ, și-a presintat scrisorile de rechemare.

S'a proiectat construirea uneĭ liniĭ ferate, care să pue în legătură *Urzicenii* cu stația Feteștĭ.

Direcțiunea, va pune cît maĭ curînd în studiŭ construirea aceșteĭ liniĭ, care are o mare însemnătate din punctul de vedere al intereselor comerciale.

Ni se denunță că în cazarma regimentuluĭ 21 (4) infanterie Ilfov, care se află situată vis-à-vis de spitalul militar central, — se petrec o mulțime de acte scîrboase și murdare, săvîrșite de către unele din gradele inferioare.

Așa maĭ săptămîna trecută, niște sergențĭ aŭ prins cîte-va fete tinere —în vrîstă ca de la 12 — 13 anĭ,— le-aŭ băgat în pivniță și le-aŭ siluit.

Cerem cu insistență facerea uneĭ anchete și în caz de se vor dovedi culpabiliĭ să li se aplice pedepsele cele maĭ aspre, spre a da o lecție acelora carĭ pe lîngă apucăturile militare, maĭ aŭ și apucăturĭ ciocoeștĭ.

Serbarea dată de „Liga Domnișoarelor romîne" în grădina Clubuluĭ regal, a produs un beneficiŭ net de vr-o 8.000 de leĭ.

Cu privire la această serbare, *Rominul* observă:

Totul la această serbare părea animat maĭ mult de trebuința ce aŭ cocoanele noastre de a-șĭ arăta, în public, toaletele, căcĭ era un lux, un lux teribil. O lipsă de bun simț o greșală mare: Caracterul serbăreĭ impunea, cred, ca cel puțin, organizatoarele, să poarte costumul național; nu s'a pomenit de așa ceva.— Maĭ mult de cît atît: nu se vorbea de cît franțuzește, și ni se pare că e o ironie ca atîteĭ cînd se dă o serbare pentru a se ajuta frațiĭ subjugațĭ, să-și conserve naționalitatea și limba, romîniĭ liberĭ ce șĭ-aŭ luat sarcina adunăriĭ fondurilor necesare scopuluĭ, să-țĭ cează obolul într'o limbă streină.

Monitorul publică azĭ, 31 Maiŭ, mesagiul de închidere a sesiuneĭ sinoduluĭ, pe ziua de 20 Maiŭ.

După cum se știe, prea sfințiĭ, convocațĭ în ziua de la 8 Maiŭ, aŭ început prin a-șĭ lua vacanțe d'o săptămînă, după care ceĭ maĭ mulțĭ aŭ rămas iar p'acasă, ast-fel că nu s'a putut ținea nicĭ o ședință.

Nicĭ o pagubă.

Cu începere de la 11 Maiŭ aŭ fost autorizate și comunele Dorohoiŭ și Zimnicea d'a percepe noile taxe comunale după legea maximuluĭ.

E vorba ca să se închidă toate punctele vamale spre Bucovina, afară de punctele Mihăileni și Burdujeni, unde să se înființeze serviciĭ de desinfectare și de revizie sanitară. Aceasta pentru cazul cînd se vor maĭ ivi și alte cazurĭ de holeră în Bucovina.

Pro Patria

Se încurcă lucrurile răŭ de tot. In dosul ideilor patriotice încep să se zărească mrejele puterei.

Cînd e vorba să protestăm în contra barbariilor și fără de legilor ungurești, sîntem foarte inimoșĭ și violențĭ,— și facem bine, procedînd ast-fel.

Insă, tăcerea mormîntală care domnește la frațiĭ noștri din Basarabia, pare că ne-ar înfioară de loc pe politicianiĭ noștri. Stingerea, îngroparea pe vecĭ a maĭ bine de un milion de romînĭ, zdrobițĭ de cnutul, de urgia, de barbaria rusească, ne lasă recĭ; saŭ dacă ne înfarie cîte odată, furia se întoarce... în contra fraților noștri de-acolo!

D. D. Sturza, s'a supărat grozav pe D. Hajdeŭ care a îndrăznit să amintească, la Academia romînă, de suferințele ne maĭ pomenite ale fraților noștri Băsărăbenĭ. De ce? Mister și sete de putere.

Faptul e comentat de toate gazetele și în special gazetele guvernamentale îl exploatează grozav în contra D-luĭ Sturza.

Nu ne-am grăbit să ne dăm părerea, așteptînd să vedem ce zic șĭ liberaliĭ. Mîine însă vom vorbi maĭ pe larg de chestia aceasta, atît de arzătoare.

D. Lascar Catargiu a respins demisiunea D-luĭ colonel Odobescu din postul de prefect al județuluĭ Ilfov.

D. colonel Odobescu și-a dat demisiunea din cauza amesteculuĭ D-luĭ Al. Catargiu, ministru plenipotențiar în Petersburg, în administrația județuluĭ.

Sinuciderea de la cazarma jandarmilor

Erĭ pe la oarele 11 și un sfert, sergentul de oraș postat înaintea intrăreĭ localuluĭ poliției, auzi o detunătură de pușcă, care venea despre etajul I al cazărmeĭ jandarmilor, carĭ se află situată în curtea poliției; el dădu de veste locotenentuluĭ de jandarmiĭ și împreună cu sergentul de serviciŭ intrară în camera No. 8, de unde venise sgomotul.

Ce se întîmplase?

Soldatul Niculaĭ Triandaf Ungureanu, din compania jandarmilor pedeștri, își trăsese cu pușca un glonț în piept; el a fost găsit culcat la pămînt cu o mînă pe piept și cu pușca la picioare.

Cum s'a sinucis?

Ne-avînd altă armă la îndemînă, de cît pușca, nenorocitul ca să se poată sinucide iată cum a procedat; după ce a încărcat pușca, a ridicat cocoșul; de piedică a legat o sfoară și descălțîndu-se a prins'o de degetul de la piciorul drept; apoĭ a fixat arma în dreptul inimeĭ și a tras piedica cu piciorul prin ajutorul sfoareĭ.

Glonțul a străbătut prin piept și a eșit prin spate; moartea a fost instantanee.

Cauza sinuciderĭ

Mulțĭ dintre soldațĭ spun că era persecutat de multă vreme de către sergentul B... și de locotenentul V. D......; Nenorocitul cu o seară maĭ înainte plînsese înaintea soldațilorĭ, zicînd că nu maĭ poate trăi în cazarmă de răul superiorilor; că ar voi să dezerteze dar se teme să nu fie mai răŭ; și că ar dori maĭ bine să moară..... și a și murit.

Ofițeriĭ spun că era sifilitic și că iera foarte bolnav, nu mînca nu bea nu umbla, și era nebun. Dar serviciul cum îl făcea D-lor Ofițerĭ?

De ce nu l-ațĭ dat la spitalul militar și l-ațĭ lăsat să se sinucidă?

ULTIME TELEGRAME

Roma, 30 Maiŭ. — D. Brin a conferit azĭ dimineață cu regele și după ameazi cu D. Crispi; astăzĭ continuă negocierile sale. Nimic nu e încă definitiv.

Viena, 30 Maiŭ. — D. Givkov, președintele Sabranieĭ bulgare, a sosit la Viena.

Paris, 30 Maiŭ.—D. de Mohrenheim a remis după amiază la palatul industrieĭ Doamneĭ Carnot cartea *Kronstadt-Talon* oferită de Doamna de Ruse. Miniștriĭ francezĭ și personalul ambasadeĭ Rusești ereaŭ de față.

D. Carnot a zis D-luĭ de Mohrenheim că este foarte mișcat de manifestația Doamnelor ruse și de simpatia dintre inimele ambelor popoare.

Cetinie, 30 Maiŭ.—Maĭ multe familiĭ muntenegrene sarĭ voiaŭ să emigreze în Serbia aŭ fost respinse de autoritățile sîrbești de la graniță.

Roma, 30 Maiŭ.— Contrariŭ svonuluĭ ce a circulat, deputațiĭ socialiștĭ aŭ respuns în mod negativ comitetuluĭ central socialist, care i-a întrebat dacă nu cred oportun de a-șĭ depune mandatele, pentru a permite alegerea condamnaților din Palermo, carĭ nu sînt deputațĭ.

Deputațiĭ socialiștĭ actualĭ își vor păstra mandatele.

Glasgow, 30 Maiŭ.—Minerĭ scoțienĭ în număr de 70.000, aŭ anunțat că la 24 Iunie se vor pune în grevă.

Londra, 30 Maiŭ.— Curtea de apel a respins recursul anarchistuluĭ Meunier în contra sentințeĭ tribunaluluĭ din Bowstreet, care a pronunțat extrădarea sa.

Viena, 30 Maiŭ. — O întrunire de 500 anarhiștĭ a fost disolvată din cauza atacurilor violente ce s'aŭ rostit în contra Statuluĭ și autoritățilorĭ. S'aŭ făcut 4 arestărĭ.

Un meeting a fost de asemenea disolvat din cauza criticilor în contra ministruluĭ justițieĭ și a discursurilor revoluționare.

Anvers, 30 Maiŭ.—Două tribune s'aŭ surpat la piața St.-Jean în timpul exercițiilor pompierilor străinĭ. O mulțime de spectatorĭ aŭ fost rănițĭ.

BIBLIOGRAFIE

A eșit de sub tipar un interesant studiŭ asupra **reorganizăreĭ cavaleriei noastre** datorit distinsuluĭ nostru ofițer superior, D. loc.-colonel Emil Casimir. Recomandăm acest studiŭ critic tuturor ofițerilor, carĭ se interesează de viitorul cavaleriei noastre.

Atragem atenția cititorilor asupra anunțuluĭ din pagina IV, «SE ȘTIE DEJA».

Tipografia Nouă Pasagiul Băncei Naţionale, casele Karageorgevici No 19

Tipărit pe hîrtie din fabrica LETEA